

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. juni 2014
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Anders Lotterup
Sagsnr.: 2014-0030-2103
Dok.: 1125982

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 810 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 31. marts 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Karen Hækkerup

/

Frederik Gammeltoft

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 810 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Ingen hjælp til frifundne i straffesager” bragt i Jyllandsposten den 17. marts 2014, herunder oplyse, om ministeren vil iværksætte tiltag med henblik på at hjælpe de personer, der har været sigtede og varetægtsfængslede for forbrydelser, de senere er blevet frifundet for?”

Svar:

1. Varetægtsfængsling kan være en alvorlig social og psykisk belastning for den enkelte, og det er derfor bl.a. vigtigt at være opmærksom på, hvordan vi kan hjælpe den enkelte, der efter en varetægtsfængsling løslades uden at være idømt straf.

2. Kriminalforsorgen har under en varetægtsarrestants anbringelse i en af kriminalforsorgens institutioner pligt til at bistå og hjælpe den varetægtsfængslede og er forpligtiget til at begrænse skadevirkningerne af frihedsberøvelsen mest muligt.

Heri ligger, at kriminalforsorgens institutioner skal vejlede og bistå en varetægtsarrestant for at begrænse de erhvervsmæssige, sociale og personlige ulemper, der følger af varetægtsopholdet. Institutionen skal i den forbindelse bl.a. formidle kontakt til personer, institutioner og myndigheder, der efter anden lovgivning kan yde bistand. Herudover skal den varetægtsfængslede tilbydes beskæftigelse i form af enten undervisning, arbejde, programvirksomhed eller behandling. Der er også mulighed for i visse tilfælde at tilbyde psykolog- eller psykiaterbistand.

Spørgsmålet om, hvorvidt en varetægtsfængslet under opholdet i kriminalforsorgens institutioner har adgang til anden form for hjælp, skal afgøres efter reglerne i den relevante lovgivning. Der henvises i den forbindelse til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 689 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

3. Det er retten eller politiet, der træffer afgørelse om, hvorvidt en varetægtsarrestant skal løslades. Hvis en varetægtsarrestant løslades i forbindelse med et retsmøde, har den pågældende ret til umiddelbart at forlade stedet.

Når en varetægtsarrestant frifindes og løslades efter varetægtsfængsling, har kriminalforsorgen ikke længere ansvar for eller kontakt til den pågældende.

Det er herefter normalt den kommune, hvor den løsladte hører til, der skal yde hjælp til den pågældende, herunder i forhold til f.eks. den nødvendige sociale og beskæftigelsesmæssige indsats.

4. Det indgår som et centralt element i kriminalforsorgens behandling af varetægtsarrestanter at sikre, at frihedsberøvelsen gennemføres med færrest mulige skadevirkninger, og at løsladelsen fra varetægtsfængsling kan forløbe så hensigtsmæssigt som muligt.

Kriminalforsorgen har i den forbindelse taget en række initiativer.

Det gælder bl.a. udarbejdelse af handleplaner for den enkelte varetægtsfængslede.

Der er ikke foreskrevet nogen pligt for kriminalforsorgen til – på samme måde som for afsonere – at udarbejde handleplaner for varetægtsarrestanter.

Det er imidlertid blevet besluttet i kriminalforsorgen, at der også skal udarbejdes handleplaner for varetægtsfængslede. Heri indskrives først oplysninger fra den såkaldte modtagelsessamtale, og, medmindre opholdet er kortvarigt, kan handleplanen derefter løbende udbygges, når der sker en øget afdækning af den indsatte situation og behov for indsatser. Det bemærkes i den forbindelse, at Københavns Fængsler, der er landets største arresthus med plads til ca. 550 indsatte, gennem længere tid har udarbejdet handleplaner for de varetægtsfængslede og i samarbejde med Københavns Kommune har tilbudt besøg af Jobcentret tidligt i varetægtsfængslingen, således at der aftales kontaktperson ved f.eks. hurtig løsladelse.

Derudover har kriminalforsorgen som led i indgåelse af forpligtende samarbejdsaftaler med kommunerne om udslusning af de indsatte i fængslerne arbejdet på, at aftalerne også kommer til at omfatte bl.a. varetægtsfængslede forhold. Retningslinjer i forhold til løsladelse fra varetægt indgår på nuværende tidspunkt i mere end en tredjedel af de indgåede samarbejdsaftaler (31 ud af 91 pr. 10. juni 2014).

I de tilfælde, hvor spørgsmålet om løsladelse fra varetægt endnu ikke indgår i de konkrete samarbejdsaftaler, arbejder kriminalforsorgen i forbindelse med de årlige evalueringer af samarbejdet på at få inddraget det i aftalen.

Derudover kan det oplyses, at kriminalforsorgen har besluttet, at der i løbet af 2014 skal etableres en ordning i alle kriminalforsorgens institutioner, så varetægtsfængslede automatisk får udleveret relevante kontaktoplysninger på kommune, Kriminalforsorgen i Frihed og andre myndigheder, således at den varetægtsfængslede ved løsladelse konkret ved, hvor der kan søges hjælp og støtte. Det bemærkes, at Københavns Fængsler gennem hele 2013 har udleveret de nævnte kontaktoplysninger til de varetægtsfængslede, senest 7 dage efter indsættelsen.

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 689 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

5. Det er på den baggrund min opfattelse, at der inden for Justitsministeriets ressort er taget – eller er ved at blive taget – en række initiativer med henblik på at støtte varetægtsfængslede bedst muligt i forbindelse med overgangen fra varetægtsfængsling til løsladelse.

Som det også fremgår, henhører spørgsmålet om hjælp til varetægtsfængslede efter løsladelsen ikke under kriminalforsorgens ansvar, men jeg vil gerne understrege, at i det omfang kriminalforsorgen i yderligere omfang end beskrevet ovenfor kan bistå de kommunale eller andre myndigheder i forbindelse med løsladelsen, er det naturligvis noget, som Justitsministeriet gerne vil overveje.